

MDT 534. 833. 522. 2. 001. 24
Listopad 1995

ČESKÁ NORMA

Akustika

ÚTLUM PŘI ŠÍŘENÍ ZVUKU

VE VENKOVNÍM PROSTORU

Část 1: Výpočet pohlcování zvuku v atmosféře

ČSN

ISO 9613-1

01 1664

Acoustics - Attenuation of sound during propagation outdoors - Part 1: Calculation of the absorption of sound by the atmosphere
Acoustique - Attenuation du son lors de sa propagation à l'air libre - Partie 1: Calcul de l'absorption atmosphérique
Akustik - Dämpfung des Schalls bei der Ausbreitung im Freien - Teil 1: Berechnung der Schallabsorption durch die Luft

Tato norma obsahuje ISO 9613-1: 1993.

Národní předmluva

Tato norma užívá pro atmosférický tlak kromě jednotky Pa též jednotku atmosféra. Přesto, že stanovisko ČR bylo k tomuto problému jednoznačné, jednotka at v určité podobě v normě zůstala.

Citované normy

ISO 2533 dosud nezavedena

ISO 266 dosud nezavedena

EEC 225 zavedena v ČSN IEC 225 Oktávové, půloktávové a třetinoctávové pásmové filtry pro analýzu zvuku a vibrací (35 6871)

Vypracování normy

Zpracovatel: JANEČEK a spol., Praha, IČO 15100464, Ing. Pavel Janeček, CSc.

Technická normalizační komise: TNK 8 Akustika

Pracovník Českého normalizačního institutu: Ing. Jarmila Millerová

© Český normalizační institut, 1995

17868

ČSN ISO 9613-1

AKUSTIKA

ÚTLUM PŘI ŠÍŘENÍ ZVUKU VE VENKOVNÍM PROSTORU

Část 1: Výpočet pohlcování zvuku v atmosféře

ISO 9613-1

První vydání 1993-06-01

MDT: 534. 833. 522. 2. 001. 24

Deskriptory: acoustics, noise (sound), airborne sound, attenuation, sound absorption, rules of calculation.

Předmluva

ISO (Mezinárodní organizace pro normalizaci) je celosvětová federace národních normalizačních organizací (členů ISO). Práci na připravovaných mezinárodních normách obvykle provádějí technické komise ISO. Každý člen, který se zajímá o problematiku, pro níž je zřízena technická komise, má právo být v této komisi zastoupen. Práce se zúčastňují také mezinárodní vládní i nevládní organizace, s nimiž ISO navázalo styk. ISO úzce spolupracuje s Mezinárodní elektrotechnickou komisí (IEC) ve všech záležitostech týkajících se normalizace v elektrotechnice.

Návrhy mezinárodních norem přijaté technickými komisemi se rozesílají členům k odsouhlasení. Vydání jako mezinárodní norma vyžaduje souhlas nejméně 75 % hlasujících členů.

Mezinárodní norma ISO 9613-1 byla připravena Technickou komisí ISO/TC 43 Akustika, subkomisí SC 1 Hluk.

ISO 9613 sestává z následujících částí, které mají společný obecný název Akustika - Útlum při šíření zvuku ve venkovním prostoru:

- Část 1: Výpočet pohlcování zvuku v atmosféře
- Část 2: Obecná metoda výpočtu

Přílohy A, B, C, D, E a F mají pouze informativní charakter.

Úvod

Cílem této mezinárodní normy je určit metody výpočtu útlumu zvuku při šíření ve venkovním prostoru. Útlum je potřebný k predikci hladin venkovního hluku v místech vzdálených od různých zdrojů hluku.

1 Předmět normy

Tato část ISO 9613 stanovuje analytickou metodu výpočtu útlumu zvuku v důsledku pohlcování v atmosféře pro různé meteorologické podmínky, šíří-li se zvuk v atmosféře ve venkovním prostoru.

Pro čisté tóny je útlum způsobený pohlcováním v atmosféře stanoven pomocí součinitele útlumu, který je funkcí čtyř proměnných: frekvence zvuku, teploty, vlhkosti a tlaku vzduchu. Vypočtené hodnoty součinitele útlumu jsou zpracovány v tabelární formě pro rozsah proměnných, se kterým se obvykle setkáváme při predikci šíření zvuku ve venkovním prostoru:

- frekvence od 50 Hz do 10 kHz,
- teplota od -20 °C do +50 °C,
- relativní vlhkost od 10 % do 100 % a
- atmosférický tlak 101,325 kPa (1 at).

Pro větší rozsahy proměnných jsou v normě také uvedeny výpočetní rovnice, které jsou vhodné pro zvláštní účely. Např. pro výpočty pro ultrazvukové frekvence v akustickém modelování, výpočty pro nízké tlaky při šíření z velkých výšek směrem k zemi.

Pro širokopásmové zvuky analyzované pásmovými filtry šířky zlomku oktávy (např. 1/3 oktávové pásmové filtry) je stanovena metoda výpočtu útlumu způsobeného pohlcováním v atmosféře z metody stanovené pro čisté tóny ve středních frekvencích pásma. Alternativní metoda spektrální integrace je popsána v příloze D. Spektrum zvuku může být spojitě bez významných diskrétních složek, nebo může být kombinací spojitého spektra a diskrétních frekvenčních složek.

2

ČSN ISO 9613-1

Tato část ISO 9613 se týká atmosféry se stejnými meteorologickými podmínkami. Může být rovněž užita k určení korekcí připočítávaných k měřeným hladinám akustického tlaku proto, aby se zohlednily rozdíly mezi útlumy způsobenými pohlcováním v atmosféře za různých meteorologických podmínek. Rozšíření metody na nehomogenní atmosféru je uvažováno v příloze C, zvláště na atmosféru, která se mění s výškou nad zemí.

Tato část ISO 9613 vysvětluje základní mechanismy pohlcování v atmosféře prosté mlhy nebo znečišťujících látek. Výpočet útlumu jinými mechanismy než pohlcování v atmosféře jako je refrakce nebo odraz od země je popsán v ISO 9613-2.

3